

[Udenrigsministeren.]

min redegørelse og mine tanker heller ikke ud på. Jeg mener netop, at i en situation, hvor vi kan sige, at vi er i lidt vanskeligheder med det, er det rigtigt at fastholde linjer og principper, men også drøfte tingene med henblik på, hvordan disse ting på lidt længere sigt kan komme i balance.

Det vil f.eks., som hr. Stinus var inde på det, efter min opfattelse udmærket godt kunne betyde, at vi netop kommer til at koncentrere den egentlige bistand om det, vi kalder de virkelig fattige. Nu er det ikke min mening at sige, at der ikke er betydelige behov andre steder, men der er jo altså forskellige grupper og forskellige niveauer af nød og behov for hjælp.

Jeg vil ikke dermed sige, og det var heller ikke meningen at sige det, at de lande, der i øjeblikket har fået store ekstraindtægter på grund af oliekrisen, ligesom har en større moralsk forpligtelse end vi andre, det er jeg såmænd ikke overbevist om. Jeg tror, at hr. Stinus og jeg er enige om, at en af de gode måder at få tingene i balance på på længere sigt er den prisforskydning mellem energiressourcer og råvareressourcer, som er i gang. Men ingen af disse, og jeg mener altså principielt rigtige, betragtninger ændrer ved en anden kendsgerning, som jeg mener det er min pligt at gøre opmærksom på, netop hvis man for vor u-landsbistand skal lægge en langtidslinje, som vi kan holde og leve op til, og hvis målsætning jeg altså ikke tror er forskellig. Det er den, at denne rent øjeblikkelige og også meget hurtige ændring i balancen, i hvert tilfælde på energiområdet, stiller nogle lande, deriblandt Danmark, i en rent øjeblikkelig meget vanskelig situation, som nødvendigvis skulle have indflydelse på den danske befolknings holdning over for hele samarbejdets solidaritet og u-landsarbejdet på længere sigt.

Men det er altså en kendsgerning, at vi skal regne med et underskud i år på ca. 8 mia kr., og det er også en kendsgerning, at det kan man ikke gøre ret mange år, uden at det får helt anderledes dybtgående virkninger på, hvad det danske samfund egentlig står for, både levestandardsmæssigt og med hensyn til kræfter udadtil. Dette er en kendsgerning, og det er en opgave, vi skal løse. Det vedrører sådan set ikke rigtig en udenrigspolitisk debat, men det er altså en

opgave, vi kommer til at løse. Derfor er det rigtigt, synes jeg, når vi skal drøfte u-landsbistandens fremtid, at vi gør os ganske klart, at forudsætningen for, at vi virkelig kan løse de opgaver, vi gerne vil løse også i fremtiden, er, at vi også får det fundamentale økonomiske problem i orden.

Det er også et spørgsmål om, hvordan hele det internationale valutaforhold bliver bragt på plads, og dér har efter min mening f.eks. de lande, der har fået meget store ekstraindtægter i en vis periode, et særligt ansvar. Det er efter alt, hvad jeg har fået at vide af de kontakter, jeg har haft med sådanne lande, netop noget, man selv er opmærksom på. Man overvejer altså, og man arbejder med forskellige tanker om, hvordan man også skal få disse midler ledt tilbage, så de på en konstruktiv måde kan bidrage til hele den fælles opgave, som vi her taler om.

Jeg vil i samme forbindelse gerne sige til hr. K. B. Andersen om ordet „kommercielt“, at det — det er jo tit med den slags ord således, at de er farlige — er ingen målsætning. Således som jeg bruger det i min redegørelse, er det altså ikke brugt som målsætning; det er brugt for at beskrive den situation, der kan opstå, hvis man — jeg siger ikke, at man skal — men hvis man i kraft af et ønske hos visse udviklingslande går over på en anden form for bistand, eller skal vi kalde det samarbejde, som er mere kontraktligt præget. Jeg har på visse punkter en vis sympati og interesse for, at man i hvert fald overvejer, at det bliver mere forpligtende, mere kontraktligt præget og mere ligetil; og jeg har med dette udtryk gerne villet sige, at det betyder, at sådanne relationer også bygget ind i et samarbejde har en lidt mere kommerciel karakter, altså om jeg så må sige mere ligner den almindelige kommercielle opførsel end den egentlige bistand. Og der lå ikke andet i det. At det skulle være et kommercielt formål, var bestemt ikke lagt ind i dette, for tankegangen i hvert tilfælde for mit vedkommende er stadig væk: kan man gå ind i disse tanker, så er det altså, fordi det er en god måde at få ordnet et samarbejde på mellem lande af helt forskellige kategorier og med forskellig baggrund, for at finde en rigtig løsning også videre frem. Der var noget ret bevidst i udtrykket, men ikke i den førnævnte retning. Og hvis dette nu sammenholdes med